

Høringssvarnotat

Forslaget har i perioden 26. april 2026 til 25. maj 2026 været offentligt tilgængeligt på høringsportalen for Naalakkersuisut, ligesom forslaget i samme periode har været i høring hos følgende:

- Avannaata Kommunia
- Fiskerirådet og dets medlemmer
- Grønlands Erhverv
- Grønlands Naturinstitut
- KNAPK
- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Kommune Qeqertalik
- Oceans North Kalaallit Nunaat
- QAK
- Qeqqata Kommunia
- Royal Greenland
- SIK
- Sustainable Fisheries Greenland (SFG)
- SQAPK
- Transparency International Greenland
- WWF

Ved høringsfristens udløb har Naalakkersuisut modtaget høringssvar fra følgende som har givet anledning til nedenstående bemærkninger. Naalakkersuisuts bemærkninger til høringssvarene er angivet i kursiv.

1. Generelle bemærkninger

En række høringssvar fremsætter de samme betragtninger vedrørende en række emner, herunder særligt den ændrede formulering af fiskerilovens § 54, stk. 2. Høringsparternes betragtninger til disse emner er fortsat angivet under hver høringspart, og Naalakkersuisuts reaktion på disse betragtninger vil være (næsten) enslydende.

2. De enkelte høringssvar

2.1. Avannaata Kommunia

Fiskeri og Fangstudvalget Avannaata Kommunia har under på sit møde behandlet Inatsisartut lovændringsforslag om fiskeri af 27.april 2026.

Til lovforslaget foreslås det, at der i lovens § 10, hvor det fremgår, at kun fartøjets ejer skal udøve fiskeriet, bør fastsættes tilsvarende passende regler for fartøjsfiskere, på samme måde som jollefiskere får ret til, at ejeren ikke behøver at deltage ved indhandling, således at de kan forstås samlet og ensartet.

Med forslaget til ny formulering af § 10 indføres ensartede regler for fartøjsejere og jollefiskere med joller under 6 meter, idet der for ingen af segmenterne længere vil være krav om, at licensindehaveren personligt deltager i fiskeriet.

2.2. Kommuneqarfik Sermersooq

Kommunen har ingen bemærkninger.

Naalakkersuisut tager dette til efterretning.

2.3. Qeqqata Kommunia

Udvalg for fiskeri og fangst i Qeqqata Kommunia APA drøftede den 13. Maj høringen om forslaget til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om fiskeri.

Udvalget tilsluttede sig Sisimiuni Aalisartut Piniartut Peqatigiiffiat, SAPP's forslag om § 54 Stk. 4 er enige i at bruge ordlyden: Fiskerirådet skal besættes med medlemmer af KNAPK fra hele kysten.

Hensigten med forslaget til bestemmelsen om interesseorganisationers deltagelse i Fiskerirådet (§ 54, stk. 5) er, at forskellige organisationer skal have mulighed for at være medlem. Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, kan loven ikke angive konkret, hvilke organisationer, det vil dreje sig om, fordi de repræsenterede organisationer til enhver tid skal have en vis vægt i samfundet. Da organisationerne og det indbyrdes forhold mellem dem udvikler sig dynamisk, vil der kunne vise sig behov for at sammensætningen ændres over tid.

Som udgangspunkt vil repræsentationen ske gennem moderorganisationen og ikke gennem lokalforeninger.

2.4 Grønlands Erhverv

Fiskeriet er Grønlands vigtigste erhverv og har afgørende betydning for beskæftigelse, eksport og samfundsøkonomi. Det er derfor vigtigt, at ændringer i fiskeriloven understøtter erhvervets konkurrenceevne, udvikling og investeringsmuligheder, samtidig med at der sikres en bæredygtig forvaltning af ressourcerne.

Grønlands Erhverv finder det positivt, at der foretages justeringer af fiskeriloven. Det er dog vigtigt, at ændringerne skaber klare, stabile og forudsigelige rammer for erhvervet. Fiskeriet i Grønland foregår under særlige forhold med blandt andet isforhold, store afstande i landet, begrænset infrastruktur og høje transportomkostninger. Disse forhold kan ikke direkte sammenlignes med andre lande og bør afspejles i både regulering og forvaltning.

Det er samtidig vigtigt, at lovgivningen er klar og let at forstå for de aktører, der arbejder med reglerne i praksis.

Grønlands Erhverv finder særligt anledning til at bemærke de foreslåede ændringer vedrørende Fiskerirådet og etableringen af et nyt ekspertråd, ”Rådet for Bæredygtig Udvikling af Fiskeriet”.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det eksisterende Fiskeriråd fortsætter sit virke. Samtidig ændres § 54, så Naalakkersuisut ikke længere er forpligtet til at indhente udtalelser fra Fiskerirådet, men alene ”kan” anmode rådet om udtalelser.

Grønlands Erhverv finder denne ændring problematisk, og er imod den indskrænkning af kompetencer.

Fiskerirådet er i dag et vigtigt forum for dialog mellem erhverv, organisationer og forvaltning. Rådet bidrager med praktiske erfaringer og viden fra erhvervet og er med til at skabe bedre forståelse mellem myndigheder og erhvervets aktører. Dette er særligt vigtigt i fiskeriet, hvor beslutninger ofte har store praktiske og økonomiske konsekvenser.

Gennem Fiskerirådet får forskellige aktører mulighed for at fremlægge erfaringer, udfordringer og problemstillinger fra det daglige arbejde i erhvervet. Dette gælder også erfaringer fra samarbejdsfora som eksempel Sustainable Fisheries Greenland (SFG) og lignende initiativer.

Fiskerirådet har desuden en vigtig funktion ved at kunne samle relevante aktører og nedsætte arbejdsgrupper omkring konkrete udfordringer i fiskeriet. Det kan for eksempel være problemstillinger, som erhvervet, Grønlands Naturinstitut eller Departementet ønsker afdækket nærmere, og som senere kan få betydning for lovgivning, bekendtgørelser, forvaltningsplaner eller den daglige forvaltning af fiskeriet.

Denne praksisnære dialog og dette samarbejde er vigtigt for udviklingen af et bæredygtigt fiskeri. Arbejdet bygger ofte på konkrete erfaringer fra det daglige fiskeri og kan ikke alene baseres på analyser og økonomiske modeller.

Grønlands Erhverv finder derfor, at Fiskerirådet fortsat skal have en stærk og aktiv rolle som forum for dialog og samarbejde mellem erhverv, myndigheder og øvrige aktører. Dette er en funktion, som et uafhængigt ekspertråd ikke på samme måde vil kunne løfte, da ekspertrådet naturligt vil have en anden rolle og et andet arbejdsgrundlag.

Det er derfor vigtigt, at Fiskerirådet fortsat anvendes aktivt og inddrages systematisk i udviklingen af fiskeripolitikken og reguleringen af erhvervet.

Grønlands Erhverv er samtidig bekymret for, at ændringen fra en pligt til at høre Fiskerirådet til alene en mulighed for at høre rådet kan svække erhvervets inddragelse betydeligt. Der er risiko for, at Fiskerirådet over tid får en mere begrænset rolle og i højere grad bliver et orienteringsforum uden reel indflydelse på beslutningsgrundlaget. Derfor er forslaget ikke overhovedet i retning af smidiggørelse af samarbejdet mellem fiskerirådet og Naalakkersuisut, dermed forvaltningen. Det er den eneste måde en forvaltning kan få indblik i den virkelige verden.

Samtidig foreslås etableret et nyt ekspertråd med rådgivende funktion i forhold til fiskeriøkonomiske forhold og udviklingen i fiskeriet. Grønlands Erhverv finder det vigtigt, at et sådant råd ikke erstatter eller svækker den eksisterende dialog med erhvervet.

Et ekspertråd kan bidrage med analyser og faglige vurderinger, men fiskeriet i Grønland kan ikke alene forstås gennem økonomiske modeller og teoretiske analyser. Fiskeriet er i høj grad præget af praktiske forhold såsom klima, isforhold, logistik, infrastruktur, sæsonudsving, arbejdskraft og adgang til markeder. Derfor er der fortsat behov for tæt dialog med erhvervet og med aktører, der har direkte indsigt i de daglige forhold.

Grønlands Erhverv finder det desuden afgørende, at der sikres transparens omkring ekspertrådets arbejde, datagrundlag og anbefalinger. Rådets vurderinger kan få stor betydning for erhvervet, og arbejdet bør derfor ikke foregå som et lukket system uden indsigt og mulighed for dialog med erhvervet.

Naalakkersuisuts bemærkninger hertil fremgår nedenfor under GE's bemærkninger til de enkelte ændringsforslag.

Bemærkninger til enkelte ændringsforslag

Ad § 3, nr. 15 – definition af ”forarbejdning”

Grønlands Erhverv har forståelse for behovet for at justere definitionen af ”forarbejdning”, så frysning undtages fra begrebet. Ændringen adresserer konkrete udfordringer i relation til indhandling og havgående fiskeri.

Det er dog vigtigt, at ændringen ikke utilsigtet svækker incitamenterne til landbaseret produktion og værdiskabelse i Grønland. Der bør kunne gives muligheder for fleksibilitet som fiskerierhvervet selv kan styre.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at der med forslaget gives væsentlig mulighed for fleksibilitet, og at erhvervet selv vil kunne udnytte denne fleksibilitet. Med forslaget vil erhvervet selv kunne vurdere, hvorvidt fangster til indhandling fryses om bord eller ises, ligesom landingerne mere fleksibelt kan koordineres med landanlæggene.

Ad § 5 og § 3, nr. 27 – kontrolmyndighed

De foreslåede ændringer vurderes primært at være af teknisk og sproglig karakter. Grønlands Erhverv finder det vigtigt, at ansvarsfordelingen mellem kontrolmyndigheder fortsat er tydelig og let at forstå for erhvervets aktører.

Naalakkersuisut tager disse bemærkninger til efterretning.

Ad § 10, stk. 1 – ophævelse af krav om personlig deltagelse

Grønlands Erhverv vurderer, at ændringen kan bidrage til større fleksibilitet og bedre muligheder for investeringer og finansiering i jollefiskeriet. Dette kan understøtte udvikling og modernisering af erhvervet og dermed styrke konkurrenceevnen.

Samtidig bør udviklingen følges tæt, så der ikke sker uhensigtsmæssige forholde som ikke er foreneligt med lovens intensjoner.

Naalakkersuisut tager disse bemærkninger til efterretning.

Ad § 32, stk. 8 – orientering af Inatsisartut

Det vurderes positivt, at Inatsisartut særskilt skal orienteres om beslutninger med potentielt store samfundsøkonomiske konsekvenser. Dette understøtter transparens og politisk forankring.

Naalakkersuisut tager disse bemærkninger til efterretning.

Ad § 33, stk. 1, nr. 4 – kvoteperiode for hellefisk ved Østgrønland

Fastlæggelsen af en 10-årig kvoteperiode vurderes at skabe større forudsigelighed og et bedre grundlag for investeringer og langsigtet planlægning i erhvervet.

Naalakkersuisut tager disse bemærkninger til efterretning.

Ad § 54 – Fiskerirådet

Grønlands Erhverv finder det positivt, at Fiskerirådet fortsætter sit virke. Det fremgår dog af forslaget, at Naalakkersuisut ikke længere skal anmode Fiskerirådet om udtalelser, men alene ”kan” gøre dette.

Denne ændring giver anledning til betydelig bekymring.

Fiskerirådet er et vigtigt forum for dialog mellem erhverv og myndigheder og bidrager til, at beslutninger træffes på et bredere og mere praksisnært grundlag. Rådet fungerer samtidig som et vigtigt forum for koordinering, erfaringsudveksling og gensidig forståelse mellem forskellige dele af erhvervet og forvaltningen.

Derudover har Fiskerirådet i praksis mulighed for at samle relevante aktører og arbejdsgrupper omkring konkrete problemstillinger og udfordringer i fiskeriet. Dette kan være forhold, som erhvervet, Grønlands Naturinstitut eller Departementet finder behov for at få undersøgt nærmere, og som senere kan få betydning for lovgivning, bekendtgørelser eller den praktiske forvaltning af fiskeriet.

Denne praksisnære tilgang er vigtig i udviklingen af et bæredygtigt fiskeri og er en funktion, som et ekspertråd ikke på samme måde vil kunne varetage.

Grønlands Erhverv finder derfor, at Fiskerirådets rolle fortsat bør være stærk og forpligtende. Det bør fastholdes Naalakkersuisuts pligt til at høre Fiskerirådet i væsentlige spørgsmål om regulering, kvoter, strukturudvikling og større ændringer af rammevilkårene for erhvervet.

Som det fremgår af bestemmelsens stk. 2, skal Naalakkersuisut orientere Fiskerirådet om principielle emner, og efter stk. 3 kan rådet på eget initiativ behandle emner og afgive udtalelse om dem. Adgangen for rådet til at afgive udtalelse er således ikke mindsket, og på den baggrund finder Naalakkersuisut ikke, at forslaget begrænser rådets kompetence - og det har ikke været hensigten.

Naalakkersuisut har dog på baggrund af de indkomne høringsforslag besluttet at fastholde den nuværende formulering i loven, hvorefter anmodningen til rådet om afgivelse af udtalelse er obligatorisk.

Ad § 54 a – Rådet for Bæredygtig Udvikling af Fiskeriet

Grønlands Erhverv finder det positivt, at der ønskes styrket faglig rådgivning om udviklingen i fiskeriet.

Det er dog afgørende:

- at der sikres transparens omkring rådets arbejde og anbefalinger,

- at rådets sammensætning afspejler både faglig ekspertise og praktisk erfaring,
- at grønlandsspecifik viden vægtes højt,
- og at rådets rolle ikke medfører en svækkelse af den eksisterende dialog mellem erhverv og myndigheder.

Grønlands Erhverv finder det samtidig vigtigt at bemærke, at der kan være udfordringer ved at finde eksperter, som både er uafhængige og samtidig har indgående forståelse for grønlandske forhold og fiskeriets praktiske virkelighed.

Afslutningsvis skal Grønlands Erhverv understrege vigtigheden af, at udviklingen af fiskerilovgivningen fortsat sker i tæt dialog med erhvervet og med respekt for de særlige grønlandske forhold, som erhvervet opererer under.

Naalakkersuisut er enig i GE's vurdering af udfordringerne, men anser det for særdeles vigtigt, at ekspertrådet etableres. På den baggrund er det Naalakkersuisuts opfattelse, at der skal udføres et grundigt arbejde for at opnå en sammensætning af medlemmer med bedst mulige kompetencer.

2.5. KNAPK

KNAPK har følgende overvejelser i forhold til høring om ændring af lov for Grønlands vigtigste erhverv. Høringen i sig selv er i orden, men der mangler mulighed for at kystnære hellefiskfiskere som er tildelt individuel kvote, kan få sænket deres kvote, og det handler om § 35 og § 39, stk. 4, ligesom man er nødt til at være åben for det kan være lavere end 75%, og at det mangler i ændringsforslaget, er KNAPK meget skuffede over.

For man kan desværre ikke bruge kvoten som garantistillelse, og det er fordi, hvis du ikke har opfisket 75% af kvoten ved årets udgang, så er du stillet i en situation, hvor du må sælge det, du ikke kunne fiske op for en treårig periode. De seneste år er den varme strøm kommet højere nord, hvilket har medført, at der har været mere fokus på torsk. Det har så igen medført, at der er fisket færre hellefisk, derfor vil vi fra KNAPK igen påpege, at vi stærkt ønsker en ændring af § 35 og § 39, stk. 4.

Fiskerilovens §§ 35 og 39 har ikke været genstand for revurdering i forbindelse med det foreliggende forslag til ændring af loven.

Baggrunden for udnyttelsespligten, som disse bestemmelser vedrører, er det princip, at samfundet har brug for at ressourcerne udnyttes. Fangsten sikrer beskæftigelse hos fiskerne og på landanlæggene, ligesom de sikrer indtægter til alle aktører og dermed omsætning og skatteindtægter til samfundet. Naalakkersuisut finder det derfor afgørende, at vi som samfund kræver, at aktørerne udnytter de ressourcer, som samfundet stiller til rådighed for dem.

I forhold til høringsmaterialet:

For det første skal det siges, at der er flere forhold i ændringsforslaget, som KNAPK lægger mærke til. Heriblandt er der sætninger, som kan misforstås i lovforslaget, som nødvendigvis må ændres, skønt det står korrekt i lovændringsforslaget og bemærkningerne, og her er der

tale om ordlyden i § 10, som er skrevet på en måde, der kan misforstås.

Der står, **citat:**

§ 10, stk. 1, **affattes således**

"§ 10. Licens udstedes til en bestemt aktør, jf. § 9, med et bestemt fartøj, som ejes af aktøren.

Kun indehaveren af licensen har ret til at udøve fiskeri med fartøjet."

Citat slut

I den affatning skal det forstås, at licensindehaveren skal være til stede for at fiske/indhandle.

Naalakkersuisut er bekendt med, at der i materialet, der blev udsendt til høring, var en fejl i den grønlandske tekst. Denne fejl er nu rettet.

Skønt lovforslagsteksten blev taget godt imod af erhvervsjollefiskerne, så kan man læse sig frem til i bemærkningerne, at der ikke var opbakning til forslaget fra KNAPK.

Hvorfor har KNAPK den mening? Som det står i bemærkningerne, så vil man udligne vilkårene for store selskaber og jollefiskere, hvilket giver anledning til bekymring for KNAPK.

Bekymringen går på, at store selskaber anskaffer sig joller og besætter dem med mandskab, og på den måde bliver der konkurreret kraftigt, med dem der egentligt ernærer sig ved jollefiskeri. Ikke mindst vil det gøre stor skade på jollefiskernes mulighed for besætning, og det er det, at man kan risikere at lave en lov som gør skade på de selvstændigt erhvervsdrivende fiskere, som vi i KNAPK ikke er enige i.

Vi mener fra KNAPK også, at man med lovgivningen åbner døren for et tryk på indhandlingspriserne i en årrække, selvom det vist ikke er hensigten, da indhandlingsstedernes indbyrdes forsyning i en årrække vil nødvendiggøre en stigning i priserne, fordi man åbner op for muligheden for indhandlingsstederne, arrangerer at forsyne hinanden.

Når man blot læser forsiden af høringsmaterialet, så kan man tilgives for at tro at der er blevet lyttet til KNAPK's medlemmer i forhold til jollefiskerne, og man er ellers tilfreds med at det nu bliver muligt ikke at stævne ud, når man har personlige ærinder at tage sig af, men det skifter til at blive uacceptabelt at læse i bemærkningerne, at den [sandsynligvis lovforslaget - tolk] bliver gældende for alle, og at man åbner op for en voldsom forøgelse af fiskestedernes brugere.

Baggrunden for forslaget om ændring af fiskerilovens § 10, stk. 1 er, at loven med sin nuværende ordlyd fastlægger forskellige regler for fartøjer, som er på eller over 6 meter på den ene side og fartøjer, som er under 6 meter på den anden. Naalakkersuisut finder ikke denne forskelsbehandling hensigtsmæssig.

Med ændringen sikres desuden, at fiskere med licens, som af forskellige omstændigheder såsom sygdom, familiære udfordringer mv., forhindres i personligt at deltage i fiskeriet, fortsat vil kunne udnytte deres licens ved at lade en anden fiske og indhandle på licensen. Det gælder særligt for aktører i IOK-fiskeriet, at de med ændringen vil kunne undgå at komme i en situation, hvor de på grund af de nævnte omstændigheder risikerer at miste en kvoteandel, fordi de ikke lever op til deres udnyttelsespligt. Ændringen er desuden fremkommet efter ønske fra jollefiskere i Ilulissat.

Hvis den kun skulle være gældende for nuværende og fremtidige jollefiskere, så ville der utvivlsomt være opbakning til forslaget.

Ændringen vil – hvis den vedtages – alene gælde nuværende og fremtidige jollefiskere. Ingen aktør er forpligtet til at sælge sin kvoteandel og dermed udtræde af fiskeriet.

For det andet ville man kunne undgå, at store selskaber gennem deres finansiering skaber en stærk binding til enkeltpersoner. Hvis det offentlige eller bankerne kunne indføre finansiering til kystnære fiskere, ville fiskerierhvervet kunne udvikles uden at være bundet til indhandlingsstederne, og der ville blive skabt en betydelig finansiering for samfundet.

IOK-ordningen blev i høj grad indført med henblik på at skabe grundlag for bankfinansiering af fiskeriet. Hvis ordningen fungerer, sådan at der er en efterspørgsel efter kvoteandele og at de dermed har en værdi, vil bankerne kunne yde lån med sikkerhed i kvoteandelene.

Ad § 54

KNAPK finder det uklart hvorfor Naalakkersuisut har til hensigt at etablere et råd med lovmæssigt grundlag, da man allerede har et fiskeriråd, og det kan ses, at man er ved at fastsætte de opgaver, der skal høre under det, KNA PK mener at det nuværende råd allerede behandler dem, og det nye alene synes at vedrøre forhold omkring værdiforøgelse, hvilket kan siges at være interessant.

Det kan ses at man har til hensigt at etablere et uvildigt, ekspertråd med medlemmer af organisationer, men det eneste der skiller sig af synes alene at være at det nævnes at tilsynet og naturinstituttet ikke skal deltage, at organisationer ikke skal blande sig i besættelsen af ledelsen, men det fremgår ikke tydeligt af loven om der ønskes etableret en egentlig ledelse. KNA PK finder forslaget om at etablere et ekspertråd, som skal komme med forslag/anbefalinger til Naalakkersuisut, uklart, og det fremgår desuden ikke klart, hvem der menes med “eksperter” ud over organisationernes repræsentanter? Det er som om vi har bind for øjnene, vi ved ikke hvordan man vil sammensætte ekspertrådet og hvor mange der bliver i fremtiden

Etableringen af ekspertrådet udgør en vigtig del af koalitionsaftalen mellem Naalakkersuisuts partier. Baggrunden er et ønske om at have det bedst mulige fundament for at træffe beslutninger i forhold til det erhverv, som landet i så høj grad er afhængigt af. For at kunne etablere et sådant fundament, er det vigtigt at modtage input fra interessenter, men det er af tilsvarende stor betydning, at uvildige eksperter bidrager.

Som eksempler på emner, som rådet kan behandle er

- De samlede kvoter,
- internationale aftaler,
- fiskeri udenfor Grønlands territorium,
- almindelig regulering af fiskeriet,
- regler om adgang for nye/ombyggede fartøjer,
- hjemfaldspligt,
- myndighedernes salg af kvoteandele,
- krav om indhandling som betingelse for fiskeri, og
- tekniske bevaringsforanstaltninger

Naalakkersuisut er enig i, at de nævnte emner kan være relevante for ekspertrådets behandling.

Kort fortalt mener KNAPK, at man i stedet for at fremsætte forslag om et nyt fiskerиеkspertråd bør styrke det eksisterende Fiskeriråd.

Etableringen af ekspertrådet udgør en vigtig del af koalitionsaftalen mellem Naalakkersuisuts partier. Baggrunden er et ønske om at have det bedst mulige fundament for at træffe beslutninger i forhold til det erhverv, som landet i så høj grad er afhængigt af. For at kunne etablere et sådant fundament, er det vigtigt at modtage input fra interessenter, men det er af tilsvarende stor betydning, at uvildige eksperter bidrager.

Man kan også spørge, om det er nødvendigt at indføre yderligere administration oven i den eksisterende administration, når administrationen samtidig skal reduceres?

Naalakkersuisut er meget opmærksom på at begrænse de administrative omkostninger i forvaltningen. Som nævnt ovenfor er hensigten med det foreslåede tiltag at skabe et fundament for de bedst mulige beslutninger, som kan bidrage til øget samfundsmæssigt udbytte af vore fælles ressourcer.

KNAPK har ikke yderligere bemærkninger til de øvrige paragraffer

Naalakkersuisut tager dette til efterretning.

Hvis det ønskes, står KNAPK til rådighed for en uddybende dialog og vi ser frem til en drøftelse.

Naalakkersuisut tager dette til efterretning.

2.6. QAK

QAK takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslaget om ændring af Inatsisartutlov om fiskeri. Fiskeriet er Grønlands vigtigste erhverv og har afgørende betydning for beskæftigelse, eksport og samfundsøkonomi. Derfor er det centralt, at ændringer i fiskeriloven understøtter erhvervets udvikling, og at der sikres en bæredygtig forvaltning af ressourcerne. QAK tilslutter sig samtidig, at regulering og forvaltning skal afspejle Grønlands særlige forhold og være klar og forståelig i praksis.

QAK bemærker, at koalitionens holdning har været, at fiskeriloven ikke skulle ændres. Når der nu fremsættes forslag om ændringer, finder QAK, at det foreliggende forslag i sin nuværende form i vidt omfang er en forspildt mulighed for at gennemføre ændringer, der har reel betydning for fiskeriets økonomiske bæredygtighed og for rammeudviklingen i det kystnære fiskeri. QAK noterer, at ændringerne i vidt omfang beskrives som redaktionelle justeringer samt ændringer vedrørende Fiskerirådet og etablering af et nyt ekspertråd.

QAK havde imødeset, at en ændring af lovgivningen ville tage fat på kvotefleks og udnyttelsespligt. Efter QAK's opfattelse er disse bestemmelser centrale for fiskernes mulighed for langsigtet planlægning, for robust drift og for et realistisk finansieringsgrundlag – særligt i rejefiskeriet og i det kystnære fiskeri. QAK anbefaler derfor, at Naalakkersuisut snarest fremlægger en målrettet revision af reglerne om kvotefleks og udnyttelsespligt (evt. som særskilt lovpakke), og at ændringerne udformes i dialog med Fiskerirådet og de relevante interesseorganisationer.

Naalakkersuisut tager disse bemærkninger til efterretning, idet bemærkes at der ved udformningen af fiskerilovens regler om udnyttelsespligt er forsøgt skabt den bedst mulige balance mellem hensynet til fleksibilitet i erhvervet og hensynet til ønsket om sammenhæng mellem formel og reel aktør, som er en vigtig grundsten ved fiskerilovens udformning: den, der er i besiddelse af en kvoteandel, skal selv udnytte den. En imødekommelse i forhold til QAK's bemærkninger, ville indebære mulighed for ophævelsen af den enkelte aktørs udnyttelsespligt, og at aktøren reelt vil kunne udleje sine årskvoter.

QAK finder særligt anledning til at bemærke, at forslaget både ændrer rammerne for det eksisterende Fiskeriråd og samtidig etablerer et nyt rådgivende organ, "Rådet for Bæredygtig Udvikling af Fiskeriet".

Efter QAK's opfattelse er dette en af de mest principielle ændringer i lovforslaget. Det skyldes, at der dermed skabes et nyt rådgivningsspor ved siden af Fiskerirådet, samtidig med at Fiskerirådets nuværende rolle svækkes, når Naalakkersuisut ikke længere skal, men blot kan, anmode rådet om udtalelser. QAK finder, at denne dobbelte ændring rejser væsentlige spørgsmål om inddragelse, legitimitet, gennemsigtighed og balancen mellem praksisnær erhvervsviden og ekspertbaseret rådgivning.

QAK anerkender, at der kan være et behov for at styrke det faglige og fiskeriøkonomiske beslutningsgrundlag. Men det må ikke ske på en måde, hvor den organiserede dialog med erhvervet svækkes. Fiskerirådet har en særlig funktion, fordi rådet samler de aktører, som arbejder med reglerne og konsekvenserne i praksis. Når man samtidig opretter et nyt råd, bør det derfor være helt klart, at dette ikke erstatter Fiskerirådet, ikke reducerer rådets betydning og ikke bruges som begrundelse for at begrænse den direkte høring af erhvervet. Tværtimod bør lovændringen sikre en tydelig arbejdsdeling, åbenhed om anbefalinger og et formaliseret samspil mellem de to råd.

Vedr. § 54 – ændring af bestemmelser vedr. Fiskeriråd.

QAK er imod ændringen af § 54, stk. 2, hvor Naalakkersuisut ikke længere er forpligtet til at indhente udtalelser fra Fiskerirådet, men alene "kan" anmode rådet om udtalelser.

Fiskerirådet er et vigtigt forum for praksisk dialog, koordinering og problemløsning mellem erhverv, organisationer og forvaltning og bidrager til et bedre beslutningsgrundlag. QAK anbefaler derfor, at det fastholdes, at Naalakkersuisut i væsentlige spørgsmål om regulering, kvoter, strukturudvikling og større ændringer af rammevilkår skal høre Fiskerirådet.

QAK er også imod, at arbejdet i Fiskerirådet (og tilsvarende organer) gøres omfattet af generel tavshedspligt. I høringsprocesser sendes materiale netop rundt i systemet, og det er vigtigt at inddrage mange holdninger og synspunkter. QAK anbefaler, at åbenhed er udgangspunktet, og at fortrolighed kun anvendes konkret og snævert, hvor det er påkrævet (fx persondata eller egentlige forretningshemmeligheder).

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at Naalakkersuisut skal orientere Fiskerirådet om principielle emner, og efter stk. 3 kan rådet på eget initiativ behandle emner og afgive udtalelse om dem. Adgangen for rådet til at afgive udtalelse er således ikke mindsket, og på den baggrund finder Naalakkersuisut ikke, at forslaget begrænser rådets kompetence - og det har ikke været hensigten.

Naalakkersuisut har dog på baggrund af de indkomne høringsforslag besluttet at fastholde den nuværende formulering i loven, hvorefter anmodningen til rådet om afgivelse af udtalelse er obligatorisk.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at tavshedspligten alene skal gælde i det omfang, det følger af forvaltningsloven. Det indebærer, at pligten ikke er generel, men vedrører specifikke oplysninger, herunder dem, QAK nævner.

Vedr. § 54 a: "Rådet for bæredygtig udnyttelse af fiskeriet".

QAK kan støtte, at der styrkes faglig rådgivning om udviklingen i fiskeriet, herunder fiskeriøkonomiske forhold. Samtidig understreger QAK, at et ekspertråd ikke må erstatte eller svække den eksisterende dialog med erhvervet. Det er afgørende, at der sikres transparens omkring rådets arbejde, datagrundlag og anbefalinger samt at der etableres et tydeligt samspil med Fiskerirådet.

QAK bemærker endvidere, at det i bemærkningerne anføres, at oprettelsen af rådet forventes at medføre økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, herunder udgifter i størrelsesordenen 1–2 mio. kr. årligt samt et sekretariatsbehov på ca. ¼–¾ årsværk. QAK anbefaler, at rådets opgaver, leverancer og budgetramme skal beskrives tydeligt inden vedtagelse af denne ændring, og at der sikres åbenhed om anvendelsen af midlerne.

QAK anbefaler følgende minimumskrav:

- Offentlighed om rådets rapporter/anbefalinger og metodiske forudsætninger (med nødvendige, snævre undtagelser).
- Habilitets- og interessekonfliktregler, herunder offentlige interesseerklæringer.
- Systematisk inddragelse af Fiskerirådet ved større anbefalinger, så praksiserfaringer og lokale forhold indgår i beslutningsgrundlaget.
- Sammensætning, der sikrer både uafhængighed og grønlandsspecifik indsigt i fiskeriets praktiske virkelighed.

Naalakkersuisut tilslutter sig, at der bør fastsættes nærmere regler for ekspertrådets virke. Det fremgår da også af bestemmelsens stk. 3, at der kan fastsættes en forretningsorden for rådet. Det fremgår endvidere af stk. 4, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om opgaver, sammensætning mv. Dette vil mest hensigtsmæssigt ske ved at Naalakkersuisut udsteder bekendtgørelse herom.

Vedr. § 3, nr. 15: Definition af ”forarbejdning”

QAK noterer, at det foreslås at ændre definitionen af ”forarbejdning”, så frysning undtages fra begrebet. QAK har forståelse for behovet for at afklare retstilstanden i forhold til indhandling og havgående fiskeri. Samtidig er det vigtigt, at ændringen ikke utilsigtet svækker incitamentet til landbaseret produktion og værdiskabelse i Grønland. QAK anbefaler derfor, at Naalakkersuisuts efterfølgende udmøntning tydeligt sikrer balance mellem fleksibilitet i drift og fortsat lokal værdiskabelse.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at der med forslaget gives væsentlig mulighed for fleksibilitet. Med forslaget vil erhvervet selv kunne vurdere, hvorvidt fangster til indhandling fryses om bord eller ises, ligesom landingerne mere fleksibelt kan koordineres med landanlæggene.

Det vil også fremover ligge Naalakkersuisut meget på siinde, at den lokale værdiskabelse sikres, og det er Naalakkersuisuts opfattelse, at ændringen af fiskerilovens § 3, nr. 15 vil bidrage hertil.

Vedr. § 3, nr. 27 og § 5 – Kontrolmyndighed

QAK noterer, at forslaget ændrer benævnelsen/definitionen af kontrolmyndigheden og tilpasser § 5.

Naalakkersuisut tager denne bemærkning til efterretning.

Vedr. § 10 – Ophævelse af kravet om personlig deltagelse i jollefiskeriet

QAK er bekymret for, at ophævelsen af kravet om personlig deltagelse i jollefiskeriet kan føre til en udvikling, hvor større selskaber kan anskaffe joller og redskaber og ansætte fiskere til at opfiske selskabernes kvoter.

Dette kan ske på bekostning af den enkelte kystnære fiskers selvstændighed og mulighed for selv af fiske og at være fiskere. Vedlagte ændringsforslag kan i praksis medføre, at fiskere bliver lønarbejdere uden reelle muligheder for at opbygge egen fiskerivirksomhed.

QAK finder det særligt problematisk, når der samtidig er store udfordringer med finansieringsmuligheder for den enkelte fisker. QAK understreger derfor, at det er vigtigt, at Naalakkersuisut snarest fremlægger klare rammer for fremtidig finansiering af fiskeriet – særligt det kystnære fiskeri – så rekruttering, generationsskifte og modernisering ikke reelt bliver afhængig af ansættelsesmodeller under kapitalstærke aktører.

QAK mener at ændringen skal have følgende afgrænsninger i jollefiskeriet:

- Jollefiskeri (fartøjer under 6 meter) bør som udgangspunkt forbeholdes personligt registrerede CVR-enheder (enkeltmandsvirksomheder).
- Selskabsformen I/S bør udtrykkeligt kunne anvendes, så fiskere kan gå sammen om fiskeriet på lige vilkår.
- Der bør indføres værn mod koncernkontrol i jollefiskeriet, fx krav om reelt lokalt/aktivt ejerskab og/eller loft over antallet af joller/licenser under samme kontrol.

Såfremt Naalakkersuisut ønsker at følge udviklingen i retning af øget selskabsdeltagelse, bør dette som minimum følges af løbende evaluering og mulighed for hurtig justering, hvis der opstår u hensigtsmæssige forhold.

Naalakkersuisut fastholder, at grundlaget for forskelbehandling af aktører med joller under 6 meter l.o.a. og andre aktører som følge af kravet om registrering af alle fiskefartøjer ikke længere er til stede. Med ændringen sikres desuden, at fiskere med licens, som af forskellige omstændigheder såsom sygdom, familiære udfordringer mv., forhindres i personligt at deltage i fiskeriet, fortsat vil kunne udnytte deres licens ved at lade en anden fiske og indhandle på licensen. Det gælder særligt for aktører i IOK-fiskeriet, at de med ændringen vil kunne undgå at komme i en situation, hvor de på grund af de nævnte omstændigheder risikerer at miste en kvoteandel, fordi de ikke lever op til deres udnyttelsespligt.

Naalakkersuisut anerkender de konsekvenser, som QAK anfører, at ændringen af § 10 vil kunne medføre. Naalakkersuisut vil følge udviklingen nøje med henblik på at kunne foretage nødvendige justeringer, hvid behov for det skulle opstå.

Vedr. § 32, stk. 8 – særskilt orientering af Inartisartut

QAK noterer, at det foreslås, at Inatsisartut særskilt orienteres om beslutninger med potentielt store samfundsøkonomiske konsekvenser. QAK vurderer dette som et positivt tiltag, der kan understøtte transparens og politisk forankring.

Naalakkersuisut tager denne bemærkning til efterretning.

Vedr. § 33 – kvoteperiode for havgående hellefisk ved Østgrønland

QAK noterer, at det foreslås at fastsætte kvoteandelsperioden for havgående hellefisk ved Østgrønland til 10 år. Forudsigelige perioder kan bidrage til et bedre grundlag for investeringer og langsigtet planlægning. QAK har ingen bemærkninger til denne tekniske rettelse.

Naalakkersuisut tager denne bemærkning til efterretning.

2.6. SIK

SIK har ingen bemærkninger og indstiller, at fiskeriloven ændres og (forslaget) godkendes.

Naalakkersuisut tager dette til efterretning.

2.7 Royal Greenland A/S

Royal Greenland A/S har nedenstående bemærkninger som høringssvar.

Ad pkt. 1-7

Vi har ingen bemærkninger.

Naalakkersuisut tager dette til efterretning.

Ad pkt. 8, §§ 54 og 54a

§ 54

Det er ikke begrundet i bemærkningerne til forslaget, at man herefter ikke skal foretage høring af Fiskerirådet, men at man kan gøre det. Vi kan heller ikke se at der skulle være anledning til denne ændring, og støtter dermed ikke forslaget. Det er fortsat som hidtil relevant at væsentlige forhold forelægges erhvervet til høring før der tages beslutninger. Vi anbefaler at bibeholde § 54 i nuværende form. Vi er derimod åbne for, at rådets arbejdsform ændres, hvis det vurderes, at der er anledning til det.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at Naalakkersuisut skal orientere Fiskerirådet om principielle emner, og efter stk. 3 kan rådet på eget initiativ behandle emner og afgive udtalelse om dem. Adgangen for rådet til at afgive udtalelse er således ikke mindsket, og på den baggrund finder Naalakkersuisut ikke, at forslaget begrænser rådets kompetence - og det har ikke været hensigten.

Naalakkersuisut har dog på baggrund af de indkomne høringsforslag besluttet at fastholde den nuværende formulering i loven, hvorefter anmodningen til rådet om afgivelse af udtalelse er obligatorisk.

§ 54a

I princippet har Royal Greenland A/S ikke indvendinger imod, at der nedsættes et råd som foreslået. Men det er ønskeligt at rådets arbejdsområde beskrives mere udførligt i lovtekst

og/eller bemærkninger. Hvis hensigten er at dette råd skal erstatte Fiskerirådets rådgivning af Naalakkersuisut, så kan vi ikke støtte dette. Vi finder det fortsat relevant at Fiskerirådet er obligatorisk høringspart i væsentlige forhold, men har ikke bemærkninger til, at det nye foreslåede råd også høres og fremkommer med rådgivning – men som sagt på grundlag af en mere afgrænset og udførlig arbejdsbeskrivelse.

Naalakkersuisut tilslutter sig, at der bør fastsættes nærmere regler for ekspertrådets virke. Det fremgår da også af bestemmelsens stk. 3, at der kan fastsættes en forretningsorden for rådet. Det fremgår endvidere af stk. 4, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om opgaver, sammensætning mv. Dette vil mest hensigtsmæssigt ske ved at Naalakkersuisut udsteder bekendtgørelse herom.

Medlemmerne af Fiskerirådet vil fortsat indgå som høringsparter, og rådet vil som sådant fortsat kunne afgive høringssvar, når man finder det hensigtsmæssigt.

I øvrigt

Da man nu har taget skridt til at revurdere fiskeriloven, bør man også tilrette de vedtagne begrænsninger i årskvoters omsættelighed og adgangen til kvotefleks. Nuværende bestemmelser er ikke i tråd med Fiskerikommissionens anbefalinger om maksimal omsættelighed af fiskerirettigheder, som det mest profitable for samfundet.

Ligeledes rammes de kystnære rejerederier, som ikke har egen kvoteandel, som svarer til selskabets fiskerikapacitet, uforholdsmæssigt hårdt nu hvor TAC for rejer også har bevirket betydeligt mindre årskvoter.

Det er forventeligt, at et antal kystnære rejefartøjer kommer til at ligge stille de sidste 3-4 måneder af året, og det vil gøre sig gældende fra indeværende år. Dette bør imødegås ved at fiskeriloven ændres således, at pågældende rederier kan få tilført kvote fra andre rederier, som har mulighed for at overdrage kvote. Dette vil være et væsentligt bidrag til råvareforsyning af rejefabrikkerne på land, som i de senere år har fået reduceret råvaregrundlaget betydeligt. Også på den baggrund vil det være uantageligt, at der henligger rejefartøjer uden mulighed for fiskeri.

Naalakkersuisut tager disse bemærkninger til efterretning, idet bemærkes at der ved udformningen af reglerne om udnyttelsespligt er forsøgt skabt den bedst mulige balance mellem hensynet til fleksibilitet i erhvervet og hensynet til ønsket om sammenhæng mellem formel og reel aktør, som er en vigtig grundsten ved fiskerilovens udformning: den der har en kvoteandel skal selv udnytte den. En imødekommelse i forhold til RG's bemærkninger, ville indebære mulighed for ophævelsen af den enkelte aktørs udnyttelsespligt, og at aktøren reelt vil kunne udleje sine årskvoter.

Naalakkersuisut er imidlertid opmærksom på, at en rigid forvaltning af princippet kan have uheldige konsekvenser, og man er indstillet på at drøfte disse forhold med erhvervets parter.

Departementet opfordres i øvrigt til at vurdere, om fiskerilovens bestemmelser om kvoteloft er indrettet således, at de reelt omfatter de ejer- og kontrolforhold, som bestemmelsen tilsigtede at regulere. Hvis dette ikke er tilfældet, vil det være naturligt at der også foretages de nødvendige ændringer i forbindelse med den igangværende revision af fiskeriloven.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at lovens bestemmelser om kvoteloft er indrettet sådan, at de reelt omfatter de ejer- og kontrolforhold, som bestemmelsen tilsigtede at regulere. Naalakkersuisut ser dog frem til at RG præciserer og uddyber disse bemærkninger.

2.7. Sikuaq Trawl A/S og Niisa Trawl A/S

Sikuaq Trawl A/S og Niisa Trawl ApS har gennemgået forslag om ændring af Inatsisartutlov om fiskeri. Vi har udelukkende forholdt sig til forslaget vedrørende Fiskerirådet (§54), og det nye ekspertråd (§54 a.).

Fiskerirådet

Sikuaq Trawl A/S og Niisa Trawl ApS anser Fiskerirådet, som et særdeles betydningsfuldt organ, hvor repræsentanter fra fiskerierhvervet, har en mulighed for at få sin mening frem til Naalakkersuisut. Dette er især vigtigt i en tid, hvor en ny Fiskerilov er trådt i kraft, og dets implikationer begynder at blive synlige.

Vi er skeptiske i forhold til den foreslåede ordlyd i §54 stk. 2: “Naalakkersuisut orienterer løbende Fiskerirådet om principielle emner og kan anmode det om udtalelse...”.

I og med det ikke er obligatorisk for Naalakkersuisut at indhente udtalelser fra Fiskerirådet, er det risiko for, at Fiskerirådets betydning svækkes over tid. Ligeledes ser vi en risiko for at uhensigtsmæssige beslutninger kan blive truet af Naalakkersuisut, da erhvervets perspektiver ikke nødvendigvis bliver efterspurgt.

Sikuaq Trawl A/S og Niisa Trawl ApS bakker derfor ikke op om de foreslåede ændringer, men anbefaler, at §54 stk. 1 og stk. 2 bevares som i den gældende Fiskerilov.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at Naalakkersuisut skal orientere Fiskerirådet om principielle emner, og efter stk. 3 kan rådet på eget initiativ behandle emner og afgive udtalelse om dem. Adgangen for rådet til at afgive udtalelse er således ikke mindsket, og på den baggrund finder Naalakkersuisut ikke, at forslaget begrænser rådets kompetence - og det har ikke været hensigten.

Naalakkersuisut har dog på baggrund af de indkomne høringsforslag besluttet at fastholde den nuværende formulering i loven, hvorefter anmodningen til rådet om afgivelse af udtalelse er obligatorisk.

Vi bakker dog op om de foreslåede ændringer af §54 stk.3-7.

Naalakkersuisut tager denne bemærkning til efterretning.

Ekspertråd (Rådet for Bæredygtig Udvikling af Fiskeriet)

Sikuaq Trawl A/S og Niisa Trawl ApS bakker op om at det kommer mere fagviden i fiskeriet. Vi finder dog den foreslåede §54 a., som særdeles uklar. Det er uklart hvem skal bemande dette ekspertråd, og hvilken funktion og bemyndigelse dette ekspertråd skal have.

Et sådant et ekspertråd kan få stor indflydelse på fremtidens beslutninger for fiskeriet i Grønland. Derfor mener vi, at det er vigtigt, at det laves et grundigt forarbejde inden sådan et ekspertråd oprettes.

Sikuaq Trawl A/S og Niisa Trawl A/S bakker derfor ikke op om de foreslåede ændringer i §54 a.

Naalakkersuisut tilslutter sig, at der bør fastsættes nærmere regler for ekspertrådets virke. Det fremgår da også af bestemmelsens stk. 3, at der kan fastsættes en forretningsorden for rådet. Det fremgår endvidere af stk. 4, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om opgaver, sammensætning mv. Dette vil mest hensigtsmæssigt ske ved at Naalakkersuisut udsteder bekendtgørelse herom.

Sikuaq Trawl A/S og Niisa Trawl ApS har ingen yderligere kommentarer til nærværende høring.